

KUN KOIRA KUOLEE osa 1

JÄÄHYVÄISTEN AIKA

Syntymän hyväksymme, mutta kuolema onkin hankalampi juttu. Kaksiosaisen artikkelin ensimmäisessä osassa pohditaan varautumista koiran kuolemaan.

Pentua kotiin hakiessa harva miettii sen poismenoa tai ainakin toivoo sen tapahtuvan vasta aikojen päästä. Ihmisen mittakaavassa pitkäkin koiranelämä on kuitenkin lyhyt, ja luopuminen on edessä ennemmin tai myöhemmin. Parhaimmillaan yhteinen taival kestää toistakymmentä vuotta, mutta aina ei käy niin hyvin. Kun kyseessä on vanha koira, omistaja osaa paremmin itse valmistautua sen kuolemaan, mutta nuoren koiran äkillinen kuolema tulee yleensä yllätyksenä. Vanhan koiran liikkumisen hidastuminen, dementia ja muut sairaudet kehittyvät usein hiljalleen. Omistajan onkin syytä pysähtyä silloin tällöin tarkastelemaan koiraansa kriittisesti: onko koiralla kaikki hyvin, onko se iloinen ja tyytyväinen, onko sillä kipuja. Pelkän vanhuuden takia ei koira lopeteta, jos sen elämä muuten on mukavaa koiranelämää.

On aika

Vanhan ja viisaan koiran ystävyys on kullannarvoinen. Ystävä ansaitsee myös sen viimeisen palveluksen, kun elämä ei enää ole elämisen arvoista. Meillä ihmisillä on oikeus ja velvollisuus suoda loppu kivulle ja kärsimykselle. Lopettamispäätös ei koskaan ole helppo. Sitä tehdessä kannattaa kuunnella paitsi omaa sydäntään, myös eläinlääkäriä: ”Mitä tekisit jos tämä olisi sinun koirasi?”. Jälkeenpäin kysyttäessä suurin osa koiranomistajista toivoo, että lopetus olisi tehty aikaisemmin kuin tehtiin. Lopettaminen tehdään mieluummin viikkoa tai kuukautta liian aikaisin kuin päivääkään liian myöhään. Harva koira vain nukkuu itsestään rauhallisesti pois, ja on äärettömän itsekästä pakottaa koira jatkamaan elämäänsä kipujen keskellä vain siksi, että sinä et halua luopua siitä. Koiran paras tulee aina ensin. Ystävä ansaitsee arvokkaan lähdön: oman ihmisen rauhallisena rinnalleen.

Koiran lopettaminen ja tuhkaaminen tai hautaus

Koiran kuolema merkitsee järjestelyjä, joissa paras apusi on eläinlääkäri. On päätettävä, lopetetaanko koira kotona vai klinikalla, ja halutaanko koira haudata tai tuhkata. Lopettamisen tekee eläinlääkäri lääkkeiden avulla, eikä koira tunne mitään. Koira voidaan lopettaa eläinlääkäriä ja jättää sinne tuhkausta varten. Lopetus voidaan tehdä myös kotona. Myös tässä tapauksessa eläinlääkäri hoitaa ruumiin tuhkattavaksi. Tuhkaus voidaan tehdä joko yksilöllisesti, jolloin tuhkat saa itselleen, tai yhteistuhkauksena. Kuollut koira voidaan myös haudata, kunhan sen hautapaikka valitaan niin, ettei siitä ole haittaa ihmisille tai eläimille. Eläinsuojeluyhdistysten ylläpitämiä lemmikkieläinten hautausmaita on eri puolilla Suomea. Tietoja niistä löytyy paikallisilta eläinsuojeluyhdistyksiltä sekä eläinlääkäriasemilta.

Äkillinen kuolema

Jos koira menehtyy äkillisesti ilman näkyvää syytä esim. leikkiessään tai nukkuessaan, moni omistaja vaivaa päätään sillä, mikä vika tai sairaus lemmikillä lopulta oli. Onko vika mahdollisesti perinnöllinen, onko se rodulle tyypillinen, ja vaaniiko sama vaara koiran sukulaisia? Jos hankin uuden koiran, uskallanko ottaa enkelikoirani sukulaisen tai edes samanrotuisen? Ruumiinavaus eli obduktio voi antaa tähän vastauksen.

Toisia ajatus koiran ruumiinavauksesta kammottaa, ja omistajan ratkaisua tuleekin kunnioittaa. Kannattaa kuitenkin harkita kuolinsyytiedon hankkimista, koska sen avulla voi ehkä säästää jonkun toisen koiran ja sen omistajan kärsimykseltä.

Uusi koira

Kun koira kuolee, kotona on tyhjää. Kukaan ei enää pakota lähtemään lenkille tai tuo palloa heitettäväksi eikä paina kuonoa kämmeneen, kun on surullinen. Koiransa menettäneet tietävät, että nelijalkaisen perheenjäsenen menetys on yhtä suuri suru kuin rakkaan ihmisen poismeno. Jotkut haluavat kunnioittaa koiransa muistoa eivätkä sen takia halua hankkia uutta. Jollekin luopuminen on niin raskasta, että sitä ei halua kokea uudelleen. Toisille uuden koiran hankkiminen mahdollisimman pian on ainoa ajateltavissa oleva tapa toipua menetyksestä. Uusi koira ei tietenkään korvaa vanhaa, vaan se on oma itsensä ja persoonallisuudeltaan ehkä ihan erilainen kuin edellinen koira, etenkin jos rotukin vaihtuu. Uusien asioiden opettelu uuden koiran kanssa täyttää kuitenkin tehokkaasti tyhjän ajan ja tilan. Varmaa on, että vaikka siitä tulee yhtä rakas kuin edellinen koira oli, se ei vähennä edellisen arvoa tai sitä kohtaan tunnettua rakkautta.

Inka Vaskimo

Seuraavassa lehdessä julkaistavassa artikkelin toisessa osassa mietitään, voiko ihmisen paras ystävä vielä poismenonsa jälkeenkin olla jotenkin hyödyksi, jos ei rakkaille omille ihmisilleen, niin ainakin muille koirille ja etenkin nykyisille ja tuleville kääpiösnautsereille.